

Препорака бр. 120

Препорака за хигиена (трговија и деловни простории), 1964 г.

Генералната конференција на Меѓународната организација на трудот,

свикана во Женева, од страна на Управниот орган на Меѓународната канцеларија на трудот, на четириесет и осмата сесија одржана на 17 јуни 1964 година и

одлучувајќи за донесување на одредени предлози во поглед на хигиената во трговијата и деловните простории, коешто е четврта точка на агендата на сесијата и

утврдувајќи дека овие предлози ќе бидат во форма на Препорака,

на осми јули илјада деветстотини шеесет и четвртата година, ја донесе следната Препорака, којашто може да се цитира како Препорака за хигиена (трговија и деловни простории), 1964 година:

I. ПОЛЕ НА ПРИМЕНА

1. Оваа Препорака се однесува на следните јавни или приватни претпријатија, институции и административни служби:

- (а) трговски претпријатија;
- (б) претпријатија, институции и административни служби во коишто работниците се ангажирани главно со канцелариска работа, вклучувајќи канцеларии на лица ангажирани во либерални професии;
- (в) хигиената во индустријата, рудниците, транспортот или земјоделството, сите одделенија од други претпријатија, институции или административни служби, во чишто одделенија работниците се главно ангажирани со трговија или канцелариска работа, доколку тие не се вклучени во претпријатијата наведени во став 2 и ако тоа прашање не е регулирано со националните закони или прописи или други договори.

2. Оваа Препорака се однесува и на следните јавни или приватни претпријатија, институции и административни служби:

- (а) претпријатија, институции и административни служби што обезбедуваат лични услуги;
- (б) поштенски и телекомуникациски служби;
- (в) новински и издавачки претпријатија;
- (г) хотели и преноќишта;
- (д) ресторани, клубови, кафулиња и други угостителски објекти;
- (ѓ) театри и места за јавна забава и други рекреативни капацитети.

3. (1) Каде што е неопходно, ќе се направат соодветни уредувања за дефинирање на линијата што ги одвојува претпријатијата, институциите или административните служби на кои се однесува оваа Препорака од другите, по консултации со засегнатите репрезентативни организации на работодавачи и работници.

(2) Во секој случај каде што не е јасно дали оваа Препорака се однесува на претпријатието, институцијата или административната служба, прашањето ќе го реши надлежниот орган по консултации со засегнатите репрезентативни организации на работодавачи и работници или на друг начин што е во согласност со националниот закон и практика.

II. МЕТОДИ ЗА ПРИМЕНА

4. Имајќи ја предвид разновидноста на националните околности и практики, одредбите од оваа Препорака се ставаат во сила:

- (а) со национални закони или прописи;
- (б) со колективен договор или на друг начин договорен од страна на засегнатите работодавачи и работници;
- (в) со арбитражни одлуки; или
- (г) на кој било друг начин одобрен од надлежниот орган по консултации со засегнатите репрезентативни организации на работодавачи и работници.

III. ОДРЖУВАЊЕ И ЧИСТЕЊЕ

5. Сите места каде што се извршува работата или каде што треба да поминат работниците или каде што се обезбедени санитарни или други капацитети за заедничка употреба од страна на работниците и опремата на тие места треба соодветно да се одржуваат.

6. (1) Сите такви места и опремата треба да се одржуваат чисти.

(2) Особено, следните ставки треба редовно да се чистат:

- (а) подови, скали и премини;
- (б) прозори што се користат за осветлување и извори на вештачко осветлување;
- (в) сидови, тавани и опрема.

7. Чистењето треба да се извршува:

- (а) со средства што ќе подигнат минимална количина на прашина;
- (б) надвор од работното време, освен во одредени околности кога чистењето во текот на работното време може да се спроведе без да се наштети на работниците.

8. Гардеробите, тоалетите, мијалниците и ако е неопходно, другите објекти за заедничка употреба на работниците треба редовно да се чистат и периодично да се дезинфицираат.

9. Сите остатоци и отпад за кои постои веројатност да испуштат непријатни, отровни или штетни супстанции или да претставуваат извор на зараза треба да се направат безопасни, да се отстранат или изолираат што е можно побрзо; отстранувањето треба да биде во согласност со стандардите одобрени од надлежниот орган.

10. Треба да се изготват планови за отстранување и фрлање за другите остатоци и отпад и треба да се обезбедат доволно контејнери за таквите остатоци и отпад на соодветни места.

IV. ВЕНТИЛАЦИЈА

11. На сите места каде што се извршува работата или каде што треба да поминат работниците или каде што се обезбедени санитарни или други капацитети за заедничка употреба од страна на работниците треба да се обезбеди соодветна вентилација, природна или вештачка или двете, преку која ќе се снабдува свеж или прочистен воздух.

12. Особено:

(а) апаратите што обезбедуваат природна или вештачка вентилација треба да се дизајнираат на тој начин што ќе обезбедуваат доволни количини свеж или прочистен воздух по лице и по час во окружувањето, имајќи ја предвид природата и условите на работа;

(б) треба да се изготват планови за отстранување или да се направат безопасни, колку што е можно, чадот, прашина и другите непријатни или штетни нечистотии што може да настанат во текот на работата;

(в) нормалната брзина на движење на воздухот на фиксните работни места не смее да биде на штета на здравјето и удобноста на лицата што работат таму;

(г) доколку е можно и доколку условите се соодветни, треба да се преземат соодветни мерки за да се осигури дека се одржува соодветно хидрометричко ниво на воздухот во затворените простории.

13. На работните места каде што има целосна или значителна климатизација треба да се обезбедат начини за природна или вештачка вентилација за итни случаи.

V. ОСВЕТЛУВАЊЕ

14. На сите места каде што се извршува работата или каде што може да поминуваат работниците или каде што се обезбедени санитарни или други капацитети за заедничка употреба од страна на работниците, додека постои веројатност местата се користат, треба да се обезбеди доволно и соодветно природно или вештачко осветлување или двете.

15. Особено, треба да се преземат сите практични мерки:

(а) за да се обезбеди видливост:

(i) преку отвори за природно осветлување што се соодветно распоредени и со доволна големина;

(ii) преку внимателен избор и соодветен распоред на вештачко осветлување;

(iii) преку внимателен избор на бои за просториите и нивната опрема;

(б) за да се спречи непријатност или нарушувања предизвикани од блесок, прекумерен контраст меѓу светлото и сенките, рефлектирање на светлото и пресилно директно осветлување;

(в) за да се елиминира штетното трепкање кога се користи вештачко осветлување.

16. Предност му се дава на природното осветлување кога истото е доволно и изводливо

17. Надлежниот орган треба да утврди соодветни стандарди за природно или вештачко

осветлување за различни видови работа и простории и различни професии.

18. Во просториите каде што има голем број работници или посетители треба да се обезбеди осветлување при итни случаи.

VI. ТЕМПЕРАТУРА

19. На сите места каде што се извршува работата или каде што може да поминуваат работниците или каде што се обезбедени санитарни или други капацитети за заедничка употреба од страна на работниците треба да се одржуваат најдобри можни услови во поглед на температурата, влажноста и движењето на воздухот, имајќи ја предвид природата на работата и климата.

20. Ниту еден работник не треба да има редовна работа во екстремни температури. Следствено, надлежниот орган треба да ги одреди максималните или минималните стандарди за температура или двете, имајќи ја предвид климата и природата на претпријатието, институцијата или административната служба, како и на работата.

21. Ниту еден работник не треба да има редовна работа во услови што вклучуваат ненадејни промени во температурата што надлежниот орган ги смета за штетни по здравјето.

22. (1) Ниту еден работник не треба да има редовна работа непосредно до опрема што зрачи голема количина на топлина или предизвикува интензивно ладење на воздухот во окружувањето, кои надлежниот орган ги смета за штетни по здравјето, освен ако се преземат соодветни контролни мерки, се намали времето на изложеност на работникот или се обезбеди соодветна заштитна опрема или облека за работникот.

(2) Треба да се обезбедат фиксни или подвижни заштитници, дефлектори или други соодветни уреди и да се користат за заштита на работниците од големо изложување на студ или топлина, вклучувајќи ја и топлината од сонцето.

23. (1) Ниту еден работник не треба да работи на тезга во надворешни услови на ниски температури што може да бидат штетни, освен ако не се обезбедат соодветни средства за затоплување.

(2) Ниту еден работник не треба да работи на тезга во надворешни услови на високи температури што може да бидат штетни, освен ако не се обезбедат соодветни средства за заштита од високи температури.

24. Се забранува користењето на методи за загревање или ладење што може да предизвикаат штетни или непријатни гасови во атмосферата на просториите.

25. Во случаите кога работата се извршува на многу ниска или многу висока температура, работниците треба да работат со пократко работно време или да има паузи во работниот ден или да се преземат други применливи мерки.

VII. РАБОТЕН ПРОСТОП

26. (1) Сите работни места се поставуваат и распоредуваат на тој начин што ќе нема штетно

влијание по здравјето на работникот.

(2) Секој работник треба да има доволно непречен работен простор за извршување на работата без ризик по здравјето.

27. Надлежниот орган утврдува:

(а) во секоја затворена просторија се обезбедува подна површина за секој работник што редовно работи таму;

(б) во секоја затворена просторија се обезбедува минимален непречен простор за секој работник што редовно работи таму;

(в) новата затворена просторија, во којашто редовно ќе се извршува работата треба да биде со минимална височина.

VIII. ВОДА ЗА ПИЕЊЕ

28. На работниците им се обезбедува доволно здрава вода за пиење или друг здрав пијалок . Каде што има можност за снабдување на истечна вода за пиење, предност се дава на тој систем.

29. (1) Секој контејнер што се користи за снабдување вода за пиење или кај било друг одобрен пијалак треба:

(а) да биде цврсто затворен, и каде што е соодветно, со поставена славина;

(б) да има јасна ознака за природата на содржината;

(в) да не бидат кофи, ведре или други садови со широк отвор (со или без капак) во кој што може да се потопа инструмент за да се извлече течност;

(г) постојано да се одржуваат чисти.

(2) Треба да се обезбеди доволен број садови за пиење, како и капацитет за нивно миене со чиста вода.

(3) Треба да се забрани заедничко користење на чашите од поголем број работници.

30. (1) Водата што не е снабдена од официјално одобрен извор за снабдување со вода за пиење не треба да се обезбедува како вода за пиење, освен ако надлежен здравствен орган изречно не го одобри обезбедувањето на таа вода и не спроведува периодични проверки.

(2) Надлежниот здравствен орган треба да се извести за секој метод на обезбедување вода, со исклучок на оној што го применува официјално одобрената локална служба за снабдување, заради одобрување.

31. (1) Секое обезбедување вода што не е за пиење треба соодветно да се означи на местата од каде што може да се користи.

(2) Не треба да има поврзаност, отворена или потенцијална, меѓу системите со вода за пиење и системите со вода што не е за пиење.

IX. МИЈАЛНИЦИ И ТУШЕВИ

32. На работниците треба да им се обезбедат доволно и соодветни капацитети за миене, на

соодветни места, кои правилно ќе се одржуваат.

33. (1) Овие капацитети, колку што е можно, треба да вклучуваат мијалници, доколку е неопходно со топла вода и каде што природата на работата налага, тушеви со топла вода.

(2) На работниците треба да им се обезбеди сапун.

(3) На работниците треба да им се обезбедат соодветни производи (како што се детергенти, посебни кремове или прашоци за чистење), каде што тоа го налага природата на работата; треба да се забрани користењето на производи за лична хигиена што се штетни за здравјето.

(4) На работниците треба да им се обезбедат крпи, препорачливо поединечни, или други соодветни средства за сушење. Треба да се забрани користење на крпи за заедничка употреба, доколку при секое користење нема чист дел.

34. (1) Водата што се обезбедува во мијалниците и тушевите не треба да претставува ризик по здравјето.

(2) Доколку водата што се користи во мијалниците и тушевите не е за пиење, тоа треба јасно да се означи.

35. Треба да се обезбедат одвоени капацитети за миење за мажите и жените, освен во многу малите претпријатија каде што може да се обезбедат заеднички капацитети со одобрение на надлежниот орган.

36. Бројот на мијалници и тушеви го одредува надлежниот орган, земајќи ги предвид бројот на работници и природата на нивната работа.

Х. САНИТАРНИ КАПАЦИТЕТИ

37. На работниците треба да им се обезбедат доволно и соодветни санитарни капацитети, на соодветни места, кои правилно ќе се одржуваат.

38. (1) Санитарните капацитети треба да се одвоени за да обезбедуваат соодветна приватност.

(2) Колку што е можно, санитарните капацитети треба да бидат снабдени со системи за миење и тоалетна хартија или други хигиенски средства за чистење.

(3) Во санитарните капацитети за жени треба да се обезбедат соодветно дизајнирани садови со капацитети или други соодветни единици за отстранување, како што се печки за горење отпад.

(4) Доколку е соодветно, во близина на капацитетите треба да се обезбедат доволно достапни мијалници.

39. Треба да се обезбедат одвоени санитарни капацитети за мажите и жените, освен во претпријатијата каде што нема повеќе од пет лица или каде што се вработени само членовите на семејството на работодавачот, со одобрение на надлежниот орган.

40. Бројот на тоалети и писоари за мажите и бројот на тоалети за жените треба да го одреди надлежниот орган, земајќи ги предвид бројот на работници.

41. Санитарните капацитети треба да имаат соодветна вентилација и да бидат лоцирани на тој начин што ќе се спречат непријатности. Тие не треба да бидат директно во допир со работните

места, просториите за пауза или кантините, но треба да бидат одвоени од нив со хол или со отворен простор. Пристапите до надворешните капацитети треба да бидат покриени.

XI. СТОЛОВИ

42. За работниците се обезбедуваат доволно и соодветни столови и на работниците им се даваат разумни можности да ги користат.

43. Колку што е можно, работните места треба да бидат распоредени на тој начин што работниците кои работат стоечки може да ги исполнуваат должностите седечки, секогаш кога тоа го дозволува природата на работата.

44. Столовите што им се обезбедени на работниците треба да имаат удобен дизајн и димензии, да одговараат на работата што се извршува и да овозможуваат добра положба при работа, во интерес на здравјето на работниците; доколку е неопходно, за истата цел се обезбедуваат и потпирачи за нозе.

XII. Остава за облека и гардероби

45. Треба да се обезбедат соодветни капацитети, како што се закачалки и плакари, за менување, чување и сушење на облеката која не се носи на работа, кои соодветно ќе се одржуваат.

46. Гардероби се обезбедуваат во случаите кога бројот на работници и природата на нивната работа го налагаат тоа.

47. (1) Гардеробите треба да содржат:

- (а) соодветно проветрувани лични плакари или други соодветни контејнери со доволни димензии што може да се заклучуваат;
- (б) доволен број столови.

(2) Треба да се обезбедат посебни оддели за облека која се носи надвор и работна униформа, секогаш кога работниците се ангажирани со активности што налагаат носење работна униформа, којашто може да се контаминира, многу да се извалка, исфлека или импрегнира.

48. Треба да се обезбедат посебни гардероби за мажите и жените.

XIII. ПОДЗЕМНИ И СЛИЧНИ ПРОСТОРИИ

49. Подземните простории или просториите без прозорци во кои работата нормално се одвива се во согласност со соодветните стандарди за хигиена утврдени од надлежниот орган.

50. Колку што дозволуваат околностите, работниците не треба постојано да работат во подземни простории или простории без прозорци, туку треба да работат со ротации.

XIV. НЕПРИЈАТНИ, НЕЗДРАВИ ИЛИ ОТРОВНИ СУПСТАНЦИИ, ПРОЦЕСИ И ТЕХНИКИ

51. Треба да се преземат соодветни и практични мерки за работниците да се заштитат од

супстанции, процеси и техники што се непријатни, нездрави или токсични или заради кои било други причини што може да нанесат штета.

52. Особено:

(а) треба да се преземат сите соодветни и практични мерки за да се заменат таквите супстанции, процеси и техники со супстанции, процеси и техники што не се непријатни, нездрави или отровни или заради кои било други причини кои можат да нанесат штета или коишто не ги содржат тие својства во иста мера;

(б) надлежниот орган треба да охрабрува примена на и да обезбедува совети за мерките за замена наведени во клаузулата (а) и во однос на малопродажбата, за примената на процесите и техниките и контејнерите исклучувајќи ги сите штетни влијанија;

(в) каде што примената на мерките за замена наведени во клаузула (а) не е можна, треба да се користат инженерски методи за контрола, како што е затворање, изолирање и вентилација;

(г) опремата за контрола или елиминација на непријатни, нездрави или токсични или од други причини штетни супстанции треба постојано да се одржува во добра работна состојба.

(д) треба да се преземат сите соодветни и практични мерки за работниците да се заштитат од ризици што може да настанат од превртување, истурање, еманација или прскање на супстанциите што се непријатни, нездрави или токсични или заради кои било други причини што може да нанесат штета.

(ѓ) се забранува пушење, јадење, пиење или нанесување шминка доколку се ракува со токсични или од кои други причини штетни супстанции: храна, пијалаци, тутун или шминка што ги користат работниците, не смее да бидат изложени на загадување од такви супстанции.

53. Контејнерите што содржат опасни супстанции треба:

(а) да бидат означени со симбол за опасност во согласност со признаените меѓународни стандарди и каде што е неопходно, да се дефинира природата на ризикот;

(б) називот на супстанцијата или ознака за нејзино идентификување; и

(в) колку што е може, неопходни упатства со детали за прва помош што треба да се даде ако одредена супстанција предизвика влошување на здравјето или телесна повреда.

54. (1) Во случаите кога, и покрај преземените мерки согласно ставовите 51 и 52, активностите што се извршуваат се исклучително валкани, вклучуваат процеси, техники, употреба или ракување со супстанции што се нездрави, токсични или од други причини штетни, зависно од степенот и природата на ризиците, работниците треба да се соодветно заштитени со заштитна облека или доколку е неопходно друга опрема или уреди за лична заштита.

(2) Таквата облека, опрема и уреди треба да вклучува, на пример, една или повеќе од следните ставки, зависно од природата на работата: мантили, комбинезони, престилки, заштитни очила, ракавици, шапки, шлемови, маски, чевли, заштитни кремове и специјални прашоци.

(3) Ако е неопходно, надлежниот орган треба да утврди минимални стандарди за ефикасност за опрема и уреди за лична заштита.

(4) Во случаите кога, мерките за јавно здравство или заштитата на здравјето на работниците налага носење на заштитна облека и друга опрема или уреди за лична заштита на работа, таквата облека и опрема треба да се обезбедат, чистат и одржуваат на трошок на работодавачот.

55. Во случаите кога употребата на личната заштитна опрема или заштитните уреди не ги

елиминираат во целост супстанциите, процесите и техниките што се нездрави или отровни или заради кои било други причини што може да нанесат штета, надлежниот орган треба да препорача преземање на дополнителни превентивни мерки, доколку е тоа неопходно.

56. (1) Каде што е неопходно, надлежниот орган треба да утврди минимална возраст за вработување на работно место што вклучува такви супстанции, процеси и техники.

(2) Надлежниот орган треба да пропише медицински прегледи (првични и периодични) за работниците што се изложени на влијанијата од супстанциите што се нездрави или токсични или заради кои било други причини може да нанесат штета.

XV. БУЧАВА И ВИБРАЦИИ

57. (1) Бучавата (вклучувајќи и емисии на звук) и вибрациите што може да имаат штетно влијание врз работниците треба да се намалат колку што е можно со примена на соодветни и практични мерки.

(2) Особено внимание треба да се посвети на:

(а) на значителното намалување на бучавата и вибрациите предизвикани од машините и опремата и уредите што создаваат звуци;

(б) на затворањето или изолацијата на изворите на бучава или вибрации што не може да се намалат;

(в) на намалувањето на интензитетот и времетраењето на емисијата на звуци, вклучувајќи и емисија на музика; и

(г) на одредбите за опремата за изолирање на звукот, каде што е соодветно, да бучавата од работилниците, лифтовите, преносните ленти или улицата да не допираат до канцелариите.

58. Доколку мерките наведени во потстав (2) од став 57 не се доволни за соодветно елиминирање на штетните влијанија:

(а) на работниците треба да им се обезбедат соодветни заштитници за уши кога тие се изложени на емисии на звук што може да има негативни влијанија;

(б) работниците изложени на емисијата на звук или вибрации кои можат да предизвикаат штетни влијанија, треба да имаат право на редовни паузи вклучени во работното време, во простории каде нема емисии на звук и вибрации;

(в) каде што е неопходно, треба да се применуваат системи на поделба на работата или ротација на работните места.

XVI. МЕТОДИ И ТЕМПО НА РАБОТА

59. Методите на работа, колку што е можно, треба да се приспособат кон барањата за хигиена и кон физичкото и менталното здравје и комфор на работниците.

60. Меѓу другото, треба да се преземат соодветни мерки за да се осигури дека механизацијата на работата или методите за нејзино забрзување не наметнуваат темпо на работа што може да предизвика штетни влијанија на работниците, особено, физички замор или психички замор што предизвикува медицински препознатливи нарушувања, поради потребната концентрација или брзите движења.

61. Во случаите кога условите на работа го налагаат тоа, надлежниот орган треба да утврди минимална возраст за вработување на работните места наведени во став 60.

62. Со цел да се спречат штетните влијанија или истите да се ограничат што е можно повеќе, треба да се вклучат паузи во работното време или каде што е можно, системи за распределба на работата или ротација на работни места.

XVII. ПРВА ПОМОШ

63. Секое претпријатие, институција или административна служба или нивно одделение, каде што се применува оваа Препорака, според големината и можниот ризик :

- (а) има сопствен диспанзер или пункт за прва помош; или
- (б) има диспанзер или пункт за прва помош заедно со други претпријатија, институции или административни служби или нивни одделенија; или
- (в) има еден или повеќе кабинети, кутии или прибори за прва помош.

64. (1) Опремата во диспанзерите, пунктовите за прва помош, кабинетите, кутиите или приборите наведени во став 63 ја одредува надлежниот според бројот на работници и природата на ризиците.

(2) Содржината на кабинетите, кутиите или приборите за прва помош треба да биде асептична и соодветно да се одржува, како и да се проверува најмалку еднаш месечно. Овие кабинети, кутии или прибори треба тогаш да се надополнуваат или каде што е неопходно, веднаш по употребата.

(3) Секој кабинет, кутија или прибор за прва помош треба да содржи едноставни и јасни упатства во однос на првата помош што треба да се пружи во итни случаи, како и името на назначеното лице во сообразност со став 65; целата содржина треба да биде јасно означена.

65. Диспанзерите и пунктовите за прва помош, кабинетите, кутиите или приборите треба да бидат достапни и лесни за наоѓање во секое време и треба да бидат во надлежност на назначеното лице коешто може да даде прва помош, како што е пропишано од надлежниот орган.

XVIII. ТРПЕЗАРИЈА

66. На работниците им се обезбедуваат трпезарии во случаите што ќе ги одреди надлежниот орган.

67. (1) Во трпезариите треба да се обезбедат доволно столови и маси.

(2) Во рамки на или во непосредна близина на трпезариите треба да има можност за подгревање јадења, како и ладна вода за пиење и топла вода.

(3) Треба да се обезбедат покриени канти за отпадоци.

68. (1) Трпезариите треба да бидат одвоени од сите места каде што има изложување на токсични супстанции.

(2) Треба да се забрани носење на контаминирана работна облека во трпезариите.

XIX. ПРОСТОРИИ ЗА ПАУЗА

69. (1) Во случаите кога нема достапни алтернативни капацитети за привремена пауза за работниците во текот на работното време, треба да се обезбеди просторија за паузи, каде што е пожелно, имајќи ја предвид природата на работата и другите релевантни услови и околности. Особено, простории за пауза треба да се обезбедат со цел да се задоволат потребите на работничките; на работниците ангажирани со напорни или специфични работи што налагаат привремен одмор во текот на работното време; или на работниците што се вработени со прекинати смени.

(2) Каде што е соодветно, со националните закони или прописи треба да се овласти надлежниот орган да бара обезбедување на простории за пауза во случаите кога надлежниот орган го смета тоа за пожелно, имајќи ги предвид условите и околностите за вработување.

70. Таквите капацитети треба во најмала рака да содржат:

- (а) просторија која е климатизирана за да се избегнат непријатностите од ладно или жешко;
- (б) соодветна вентилација и осветлување;
- (в) соодветни капацитети за седење, во доволен број.

XX. ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДБА

71. Плановите за новите згради што треба да се користат како претпријатија, институции и административни служби или нивни одделенија, на коишто се однесува Препораката, како и за новите инсталации што треба да се користат во постојните згради каде што треба да се извршат значителни измени, треба да се во сообразност со одредбите од оваа Препорака и во случаите предвидени со националните закони или прописи, треба да се достават до надлежниот орган заради претходно одобрување.

72. Плановите треба да содржат доволно информации во однос на:

- (а) локацијата на работните места, местата на движење, регуларните излези и излезите при итни случаи, како и санитарните капацитети.
- (б) димензиите на работните места и на излезите при итни случаи, вратите и прозорците, со детали за височината на прозорските окна;
- (в) видот на подовите, ѕидовите и таваните;
- (г) машини и инсталации што може да испуштаат топлина, пареа, гасови, прашина, мириси, светло, бучава или вибрации во количини што може да имаат негативно влијание по здравјето, безбедноста или комфорот на работниците, заедно со мерките што се предлагаат за борба против тие агенси;
- (д) видот на греење и осветлување што ќе се користи;
- (е) секоја опрема за механичка вентилација;
- (е) сите мерки за отпорност на звук, отпорност на влага и за контрола на температура.

73. Надлежниот орган треба да обезбеди разумен рок за сите потребни измени со цел претпријатијата, институциите и административните служби или нивни одделенија, на кои се однесува оваа Препорака, да се во сообразност со одредбите од оваа Препорака.

74. Доколку е можно, подовите треба да се изградат и обложат, додека сидовите, таваните и опремата треба да се изградат на тој начин што нема да претставуваат ризик по здравјето.

75. Треба да се обезбедат соодветни средства за евакуација, кои правилно ќе се одржуваат.

XXI. МЕРКИ ПРОТИВ ШИРЕЊЕ БОЛЕСТИ

76. (1) Секое претпријатие, институција или административна служба или нивно одделение, каде што се применува оваа Препорака, треба да презема мерки за спречување на ширењето заразни болести меѓу работниците и меѓу работниците и јавноста.

(2) Овие мерки треба да вклучуваат:

(а) колективни или поединечни технички и медицински превентивни мерки, вклучувајќи и спречување на заразни болести, како и активности против инсекти, глодачи и други штетници.

(б) мерки за медицински надзор.

XXII. УПАТСТВА ЗА ХИГИЕНСКИ МЕРКИ

77. Треба да се преземат мерки со цел работниците и работодавачите да имаат основно разбирање за хигиенските мерки што работниците треба да ги преземаат во текот на работното време.

78. (1) Работниците треба да бидат информирани за:

(а) ризици по здравјето поради штетни супстанции со кои работниците треба да ракуваат или работат, дури и ако тие производи се малку користени во засегнатите претпријатија;

(б) потребата за правилно користење на опремата и уредите за хигиена и заштита.

(2) Доколку не може да се обезбедат целосни информации на јазикот што го разбираат работниците, тие треба, во најмала мера, да бидат известени на тој јазик за значењето на важните поими, изрази и симболи.

XXIII. СОРАБОТКА ВО ОБЛАСТА НА ХИГИЕНАТА

79. (1) Надлежниот орган, работодавачите и работниците треба да воспостават заемни контакти, со цел да осигурат хигиена на работниците при работа.

(2) Надлежниот орган, при спроведувањето на одредбите од оваа Препорака, треба да се консултираат со засегнатите репрезентативни организации на работодавачи и на работници, или каде што постојат, со претставниците на засегнатите работодавачи и работници.

80. (1) Надлежниот орган треба да охрабри и ако е неопходно, самостојно да ги провери мерките наменети за обезбедување хигиена на работниците при работа.

(2) Надлежниот орган треба да ги доставува сите документи за начините на одржување хигиена на работниците при работа.

(3) Надлежниот орган треба да ги обезбеди целосните информации и совети за сите прашања што се разгледуваат во оваа Препорака.

81. (1) Во претпријатијата, институциите или административните служби или нивните

одделенија, каде што надлежниот орган смета дека е пожелно заради можниот степен на ризик, треба да се назначи најмалку еден претставник или службеник за прашањата поврзани со хигиената.

(2) Претставниците или службениците за хигиена треба тесно да соработуваат со работодавачите и работниците за елиминирање на ризиците по здравјето на работниците и во таа насока, треба да комуницираат со претставниците на работодавачите и на работниците.

(3) Во претпријатијата, институциите или административните служби, каде што надлежниот орган смета дека е пожелно заради можниот степен на ризик, треба да се основа комитет за хигиена.

(4) Комитетите за хигиена треба да работат во насока на елиминирање на ризиците по здравјето на работниците.

82. Надлежниот орган, во соработка со засегнатите работодавачи и работници или нивните репрезентативни организации треба да спроведуваат истраги, заради прибирање информации за болести што може да резултираат од работата и унапредување на мерките за елиминирање на причините и условите што ги предизвикуваат тие болести.

XXIV. СПРОВЕДУВАЊЕ

83. Се преземаат соодветни мерки, преку соодветна инспекција или други средства, за да се осигури правилна примена на законите, прописите или другите одредби што се однесуваат на хигиената.

84. Во согласност со начинот на примена на оваа Препорака, се преземат неопходни мерки во облик на казни за да се осигури спроведување на одредбите.